

Konferanse: Funksjonsevnekonvensjonen

Oslo 27./28. oktober 2022

Implementering av CRPD i kommunal sektor Bodø kommune

Marcus Zweiniger

Landskapsarkitekt MNLA

Master of Universal Design and Accessibility

KS ambassadør for universell utforming

Innhold

1. Bakgrunn
  2. Politisk forankring
  3. Administrasjonen
  4. Arbeidsform og verktøy
  5. Framdrift
  6. Forventete konsekvenser
-

Innhold

1. Bakgrunn
  2. Politisk forankring
  3. Administrasjonen
  4. Arbeidsform og verktøy
  5. Framdrift
  6. Forventete konsekvenser
-

Temadag 2019

Kommunalt Råd for funksjonshemmede (foreldet betegnelse) gjennomførte i april 2019 en **temadag om FN konvensjonen** om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD). Hensikten var ta «tempen» på hvor vi står i Bodø kommune.

Bodø kommune etablerte en arbeidsgruppe og det ble laget et dokument som skulle ta rede for hvor de ulike virksomhetsområder befinner seg sett i lys av konvensjonen. Hva har man fått til og hva er aktuelle utfordringer, og hvordan skal man arbeide med utfordringene?

Invitasjon til temadag om FN-konvensjonen:

Rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD¹) og «ståa» i Bodø kommune

23. april, kl.10.30-15.30 i Stormen bibliotek

Kommunalt råd for funksjonshemmede i Bodø arrangerer en åpen temadag om hvordan «ståa» er i Bodø kommune sett i forhold til FN konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne. Hensikten er å ta «tempen» på hvor vi står, sette ord på utfordringer og ha dialog om veien videre.

Det blir en innledning om konvensjonen og kommunens forpliktelser ved seniorrådgiver ved LDO (Likestillings- og Diskrimineringsombudet) Anne Jorun B. Ballangrud. Deretter vil følgende representanter fra Bodø kommune ha innledning om hvordan situasjonen er på ulike områder:

- **Utdanning**, artikkel 24, pkt. 2 a – e, pkt. 3 a-c, pkt. 4, pkt. 5 det som går på voksenopplæring og livslang læring v/undervisningssjef *Tore Tverbakk*
- **Deltakelse i kulturliv, fritidsaktiviteter, fornøyelser og idrett** artikkel 30, pkt. 1 a-c, 2, 4, 5 a-e v/leder *Bratten aktivitetspark Stig Magne Rikardsen*
- **Frihet og personlig sikkerhet**, artikkel 14 alle pkt.
Tilgjengelighet, artikkel 9, pkt. 1 c, e, f.
Retten til selvstendig liv og til å være en del av samfunnet, Artikkel 19, alle pkt.
Respekt for privatlivet, artikkel 22, alle pkt.
Helse, artikkel 25, pkt. a-d, f.
Habilitering og rehabilitering, artikkel 26, pkt. 1 a-b, 2,3.
v/leder av miljøtjenesten *Randi Huus* og rådgiver *Helse- og omsorgsavdelingen Mona Karlsen*
- **Tilgjengelighet**, Artikkel 9, pkt. 1 a, 2 a – d.
v/leder *Bygg drift Emil M Jensen* og *landskapsarkitekt Teknisk avdeling Marcus Zweiniger*
- **Arbeid og sysselsetting**, artikkel 27, pkt 1 a-c, g, i, k. v/HMS rådgiver *Elisabeth Aune Burchardt*
- **Ytringsfrihet og meningsfrihet og tilgang på informasjon**, artikkel 21, pkt. a, b, e.
Deltakelse i det politiske og offentlige liv, artikkel 29, pkt. a.
Tilgjengelighet, Artikkel 9, pkt. 1 b, g. v/kommunikasjonsrådgiver *Tor-Einar Schønning*

Etter hvert innlegg blir det mulighet til spørsmål, kommentarer og dialog. Lunch kan kjøpes i kafeen TUR i Biblioteket.

Program:

10.30-10.35	Velkommen og praktisk info ved leder kommunalt råd for funksjonshemmede - Gunn Strand Hutchinson
10.35-11.35	Kommunens forpliktelser etter CRPD v/seniorrådgiver LDO (Likestillings- og Diskriminerings Ombudet) - Anne Jorun B. Ballangrud
11.35-12.15	Lunch
12.15-14.45	Innlegg fra ulike etater i Bodø kommune (se info over) og spørsmål, kommentarer og dialog. Det legges inn pauser
14.45-15.30	Avsluttende diskusjon og oppsummering

¹ Convention on the Rights of Persons with Disabilities.

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	2
Invitasjon	3
Utdanning.....	4
Artikkel 24, Utdanning.....	4
Pkt. 2 a – e, pkt. 3 a-c, pkt. 4, pkt. 5 (grunnskoleundervisning, voksenopplæring og livslang læring)	4
Kultur, fritid og idrett	7
Artikkel 30, Deltakelse i kulturliv, fritidsaktiviteter, fornøyelser og idrett	7
Pkt. 1 a-c, 2, 4, 5 a-e	7
Helse, miljø og omsorg.....	11
Artikkel 14, Frihet og personlig sikkerhet.....	11
Alle pkt.....	11
Artikkel 9, Tilgjengelighet.....	11
Pkt. 2 c, e, f.	11
Artikkel 19, Retten til selvstendig liv og til å være en del av samfunnet	12
Alle pkt.....	12
Artikkel 22, Respekt for privatlivet.....	13
Alle pkt.....	13
Artikkel 25, Helse.....	13
Pkt. a-d, f.	13
Artikkel 26, Habilitering og rehabilitering	14
Pkt. 1 a-b, 2,3.....	14
Bygg og byrom.....	16
Artikkel 9, Tilgjengelighet.....	16
Pkt. 1 a, 2 a – d.	16
Arbeid	19
Artikkel 27, Arbeid og sysselsetting.....	19
Pkt 1 a-c, g, i, k.....	19
Demokrati og informasjon	21
Artikkel 9, Tilgjengelighet	21
Pkt. 1 b og 2 g.	21

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	2
Invitasjon	3
Utdanning.....	4
Artikkel 24, Utdanning.....	4
Pkt. 2 a – e, pkt. 3 a-c, pkt. 4, pkt. 5 (grunnskoleundervisning, voksenopplæring og livslang læring)	4
Kultur, fritid og idrett	7
Artikkel 30, Deltakelse i kulturliv, fritidsaktiviteter, fornøyelser og idrett	7
Pkt. 1 a-c, 2, 4, 5 a-e	7
Helse, miljø og omsorg.....	11
Artikkel 14, Frihet og personlig sikkerhet.....	11
Alle pkt.....	11
Artikkel 9, Tilgjengelighet	11
Pkt. 2 c, e, f.	11
Artikkel 19, Retten til selvstendig liv og til å være en del av samfunnet	12
Alle pkt.....	12
Artikkel 22, Respekt for privatlivet.....	13
Alle pkt.....	13
Artikkel 25, Helse.....	13
Pkt. a-d, f.	13
Artikkel 26, Rehabilitering og rehabilitering	14
Pkt. 1 a-b, 2,3.....	14
Bygg og byrom.....	16
Artikkel 9, Tilgjengelighet	16
Pkt. 1 a, 2 a – d.	16
Arbeid	19
Artikkel 27, Arbeid og sysselsetting.....	19
Pkt 1 a-c, g, i, k.....	19
Demokrati og informasjon	21
Artikkel 9, Tilgjengelighet	21
Pkt. 1 b og 2 g.	21

Bygg og byrom

Artikkel 9, Tilgjengelighet

Pkt. 1 a, 2 a – d.

1. For at mennesker med nedsatt funksjonsevne skal få et selvstendig liv og kunne delta fullt ut på alle livets områder, skal partene treffe hensiktsmessige tiltak for å sikre at mennesker med nedsatt funksjonsevne på lik linje med andre får tilgang til det fysiske miljøet, til transport, til informasjon og kommunikasjon, herunder informasjons- og kommunikasjonsteknologi og -systemer, og til andre tilbud og tjenester som er åpne for eller tilbys allmennheten, både i byene og i distriktene. Disse tiltakene, som også skal inkludere å identifisere og fjerne det som hindrer og vanskeliggjør tilgjengeligheten, skal blant annet gjelde for:

a) bygninger, veier, transport og andre innendørs og utendørs tilbud, herunder skoler, boliger, helsejensens lokaler og arbeidsplasser,

Hva har man fått til?	<ul style="list-style-type: none"> – Stort fokus på universell utforming - både ved nyetablering og nybygg av gang- og sykkelveier, bussholdeplasser, park- og rekreasjonsanlegg, og offentlige bygg som skoler og barnehager. – Konkret kompetansebygging om universell utforming – blant annet ved intern opplæring, men også i form av mastergradutdanning (Master i Universelt Design og Tilgjengelighet, Aalborg universitet København) – Flere bygg er kartlagt for å identifisere mangler på universell utforming – Enkelttiltak for rehabilitering etter kravene om uu er gjennomført, deriblant fjerning av terskler, synlige ledelinjer, merking av ujevne overflater, skilting innad i bygg, adkomstramper for tilgjengelighet uten trinn, god belysning ute og inne, dørautomatikk m.m. – Nyetablerte offentlige bygg og byrom er universell utformet - dette er sikret gjennom overvåking fra planfasen til overtakelsen. – Krav i forskrift (TEK 10/17) og andre veiledere overholdes ved nyetablering og rehabilitering av gang- og sykkelveier, bussholdeplasser, park- og rekreasjonsanlegg, og offentlige bygg som skoler og barnehager. – Informasjon og opplæring til den enkelte ansatte om løsninger og muligheter ved enkle reparasjoner og utbedringer.
Hva er utfordringer i dag?	<ul style="list-style-type: none"> – Kartlegging av eksisterende bygg og byrom gjenstår. Intern kapasitet og kunnskap begrenser dette. – Vurdering av løsningsforslag med tilhørende kostnadsoverslag gjenstår. Intern kapasitet og kunnskap begrenser dette. – Rutiner og gode, enhetlige beskrivelser mangler. – Økonomiske forutsetninger for å rehabilitere eldre anlegg mht uu mangler
Hvordan kan man arbeide med utfordringene?	<ul style="list-style-type: none"> – Kartlegging av eksisterende bygg og byrom inklusive løsningsforslag og tilhørende kostnadsoverslag kan vurderes som oppdrag for private aktører

Bygg og byrom

Artikkel 9, Tilgjengelighet
Pkt. 1 a, 2 a – d.

1. For at mennesker med nedsatt funksjonsevne skal få et selvstendig liv og kunne delta fullt ut på alle livets områder, skal partene treffe hensiktsmessige tiltak for å **sikre at mennesker med nedsatt funksjonsevne på lik linje med andre får tilgang til det fysiske miljøet, til transport, til informasjon og kommunikasjon, herunder informasjons- og kommunikasjonsteknologi og -systemer, og til andre tilbud og tjenester** som er åpne for eller tilbys allmennheten, både i byene og i distriktene. Disse tiltakene, som også skal inkludere å identifisere og fjerne det som hindrer og vanskeliggjør tilgjengeligheten, skal blant annet gjelde for:

a) **bygninger, veier, transport og andre innendørs og utendørs tilbud, herunder skoler, boliger, helsetjenestens lokaler og arbeidsplasser,**

**Hva har man fått til?
Hva er utfordringer i dag?
Hvordan kan man arbeide med utfordringene?**

Hva har man fått til?

- Stort **fokus på universell utforming** - både ved nyetablering og nybygg av gang- og sykkelveier, bussholdeplasser, park- og rekreasjonsanlegg, og offentlige bygg som skoler og barnehager.
- Konkret **kompetansebygging** om universell utforming – blant annet ved intern opplæring, men også i form av mastergradutdanning (Master i Universelt Design og Tilgjengelighet, Aalborg universitet København)
- Flere **bygg er kartlagt** for å identifisere mangler på universell utforming
- **Enkeltiltak for rehabilitering etter kravene om uu** er gjennomført, deriblant fjerning av terskler, synlige ledelinjer, merking av ujevne overflater, skilting innad i bygg, adkomstramper for tilgjengelighet uten trinn, god belysning ute og inne, dørautomatikk m.m.
- **Nyetablerte offentlige bygg og byrom er universell utformet** - dette er sikret gjennom overvåking fra planfasen til overtakelsen.
- **Krav i forskrift (TEK 10/17)** og andre veiledere overholdes ved nyetablering og rehabilitering av gang- og sykkelveier, bussholdeplasser, park- og rekreasjonsanlegg, og offentlige bygg som skoler og barnehager.
- **Informasjon og opplæring til den enkelte ansatte** om løsninger og muligheter ved enkle reparasjoner og utbedringer.

Hva har man fått til?

- Stort fokus på universell utforming - både ved nyetablering og nybygg av gang- og sykkelveier, **bussholdeplasser**, park- og rekreasjonsanlegg, og offentlige bygg som skoler og barnehager.
- Konkret kompetansebygging om universell utforming – blant annet ved intern opplæring, men også i form av mastergradutdanning (Master i Universelt Design og Tilgjengelighet, Aalborg universitet København)
- Flere bygg er kartlagt for å identifisere mangler på universell utforming
- Enkelttiltak for rehabilitering etter kravene om uu er gjennomført, deriblant fjerning av terskler, synlige ledelinjer, merking av ujevne overflater, skilting innad i bygg, adkomstramper for tilgjengelighet uten trinn, god belysning ute og inne, dørautomatikk m.m.
- Nyetablerte offentlige bygg og byrom er universell utformet - dette er sikret gjennom overvåking fra planfasen til overtakelsen.
- Krav i forskrift (TEK 10/17) og andre veiledere overholdes ved nyetablering og rehabilitering av gang- og sykkelveier, bussholdeplasser, park- og rekreasjonsanlegg, og offentlige bygg som skoler og barnehager.
- Informasjon og opplæring til den enkelte ansatte om løsninger og muligheter ved enkle reparasjoner og utbedringer.

CLEARCHANNEL

BYPAKKE BODØ

Visste du at Bypakke Bodø også er:

Oppgraderte bussholdeplasser
med universell utforming

HILUUG

bodo

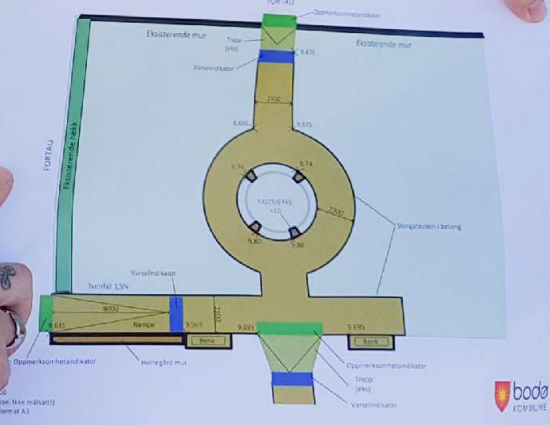

Hva har man fått til?

- Stort fokus på universell utforming - både ved nyetablering og nybygg av gang- og sykkelveier, bussholdeplasser, park- og rekreasjonsanlegg, og offentlige bygg som skoler og barnehager.
- Konkret kompetansebygging om universell utforming – blant annet ved intern opplæring, men også i form av mastergradutdanning (Master i Universelt Design og Tilgjengelighet, Aalborg universitet København)
- Flere bygg er kartlagt for å identifisere mangler på universell utforming
- Enkelttiltak for rehabilitering etter kravene om uu er gjennomført, deriblant **fjerning av terskler**, synlige ledelinjer, merking av ujevne overflater, skilting innad i bygg, adkomstramper for tilgjengelighet uten trinn, god belysning ute og inne, dørautomatikk m.m.
- Nyetablerte offentlige bygg og byrom er universell utformet - dette er sikret gjennom overvåking fra planfasen til overtakelsen.
- Krav i forskrift (TEK 10/17) og andre veiledere overholdes ved nyetablering og rehabilitering av gang- og sykkelveier, bussholdeplasser, park- og rekreasjonsanlegg, og offentlige bygg som skoler og barnehager.
- Informasjon og opplæring til den enkelte ansatte om løsninger og muligheter ved enkle reparasjoner og utbedringer.

Anna-Benoni-parken

Hva er utfordringer i dag?

- Kartlegging av eksisterende bygg og byrom gjenstår. Intern kapasitet og kunnskap begrenser dette.
- Vurdering av løsningsforslag med tilhørende kostnadsoverslag gjenstår. Intern kapasitet og kunnskap begrenser dette.
- Rutiner og gode, enhetlige beskrivelser mangler.
- Økonomiske forutsetninger for å rehabilitere eldre anlegg mht uu mangler

Hvordan kan man arbeide med utfordringene?

- Kartlegging av eksisterende bygg og byrom inklusive løsningsforslag og tilhørende kostnadsoverslag kan vurderes som oppdrag for private aktører
- Utarbeide rutiner og gode, enhetlige beskrivelser
- Bruke kartleggingsarbeidet som grunnlag for å realistiske mål og tilhørende bevilgninger i økonomiplanen

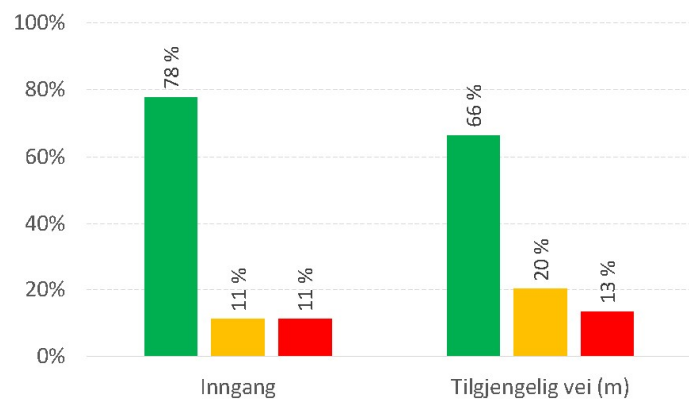
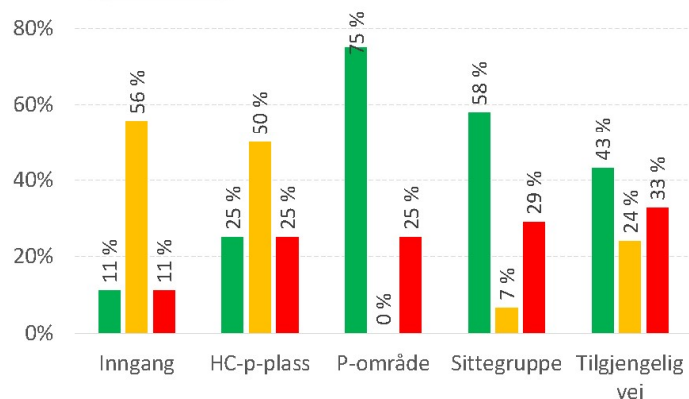
<https://bit.ly/3eqsOBx>

bodo.kommune.no

Rullestolbrukere - tilgjengelighetsvurdering

Tilgjengelig   Delvis tilgjengelig   Ikke tilgjengelig

Manuell rullestol

Kartlagte objekt	Tilgjengelig	Delvis tilgjengelig	Ikke tilgjengelig
Inngang (antall)	1	5	1
HC-parkeringsplass (antall)	2	4	2
Parkeringsområde (antall)	3	0	1
Sittegruppe (antall)**	106	12	53
Vei (meter)	11 603	6 461	8 783

Elektrisk rullestol *

Kartlagte objekt	Tilgjengelig	Delvis tilgjengelig	Ikke tilgjengelig
Inngang (antall)	7	1	1
Vei (meter)	17 832	5 409	3 606

** Inneholder alle sittegrupper og benker fra tettsteds- og friluftskartlegging

* Det vises bare objekter med avvikende krav for el. rullestol

§12-14 Trapp

Område:
Trapperom 141

Vurdering:

1f	Lysstyrken er veldig lav, på 71lux. Kravet for trapperom er 250lux.	<u>TG3</u>
2b	Håndløperen er har en høyde på 951mm og kravet er på maks 800mm.	<u>TG1</u>
c	Markering av trappeneser mangler.	<u>TG2</u>
3a	Trappens bredde er 1140mm og møter ikke kravet på 1200mm fri bredde.	<u>TG1</u>

Bygg og byrom

Artikkel 9, Tilgjengelighet
Pkt. 1 a, 2 a – d.

2. Partene skal også treffe alle hensiktsmessige tiltak for

- a) å utvikle, fremme og overvåke gjennomføringen av minstestandarder og retningslinjer for tilgjengeligheten til anlegg og tjenester som er åpne for eller tilbys allmennheten,
- b) å sikre at private foretak som tilbyr anlegg og tjenester som er åpne for eller tilbys allmennheten, tar hensyn til alle aspekter ved tilgjengelighet for mennesker med nedsatt funksjonsevne,
- c) å sørge for at involverte parter gis opplæring om tilgjengelighet for mennesker med nedsatt funksjonsevne,
- d) å sørge for at bygninger og andre anlegg som er åpne for allmennheten, har skilt i punktskrift og i en form som er lett å lese og enkel å forstå,

Bygg og byrom

Artikkel 9, Tilgjengelighet
Pkt. 1 a, 2 a – d.

2. Partene skal også treffe alle hensiktsmessige tiltak for

- a) å utvikle, fremme og overvåke gjennomføringen av minstestandarder og retningslinjer for tilgjengeligheten til anlegg og tjenester som er åpne for eller tilbys allmennheten,
- b) å sikre at private foretak som tilbyr anlegg og tjenester som er åpne for eller tilbys allmennheten, tar hensyn til alle aspekter ved tilgjengelighet for mennesker med nedsatt funksjonsevne,
- c) å sørge for at involverte parter gis opplæring om tilgjengelighet for mennesker med nedsatt funksjonsevne,
- d) å sørge for at bygninger og andre anlegg som er åpne for allmennheten, har skilt i punktskrift og i en form som er lett å lese og enkel å forstå,

Bygg og byrom

Artikkel 9, Tilgjengelighet
Pkt. 2 d

Hva har man fått til?

- Nye bygg beskrives med skilting i punktskrift og en standard skiltmal for å gjøre det tilgjengelig (font/størrelse/kontrast).
- Utformet en skiltmal som skal implementeres på samtlige kommunale bygg.

Hva er utfordringer i dag?

- **Økonomi** for å få gjennomført ny skilting av bygningsmassen til Bodø Kommune.
- Enighet om navnsetting og merking av kommunal bygningsmasse.

Hvordan kan man arbeide med utfordringene?

- Få behandlet **skilting av kommunale bygg som eget prosjekt med dedikert finansiering.**
- Personalressurser for å få gjennomført total kartlegging av bygningsmasse og benevning av denne for et godt grunnlag før bestilling.

Dokumentet skal kunne brukes som arbeidsdokument/handlingsplan etter temadagen, slik at en fremtidig utvikling kan dokumenteres.

Innhold

1. Bakgrunn
  - 2. Politisk forankring**
  3. Administrasjonen
  4. Arbeidsform og verktøy
  5. Framdrift
  6. Forventete konsekvenser
-

Handlings- og økonomiplanen 2022 - 2025

VERBAL 10

Handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse Bodø kommune utarbeidet i 2019 et dokument basert på FN konvensjonen om rettighetene for personer med funksjonsnedsettelse (CRPD). Dette viser tilstand, utfordringer og hva som bør gjøres for å bringe situasjonen i kommunen mer i tråd med konvensjonen. **Med utgangspunkt i dette dokumentet, legges det frem en sak om handlingsplan for å oppfylle CRPD i Bodø kommune.** Saken skal belyse hvordan handlingsdelen av plandokumentet skal rapporteres til bystyret, hvordan eventuelle revisjoner eller rulleringer skal foregå, og hvordan planen skal forholde seg til kommunens planstrategi.

Saksnummer	Utvalg	Motedato
	Bodø ungdomsråd	11.03.2022
	Råd for personer med funksjonsnedsettelse	11.03.2022
	Samfunnsutvalget	16.03.2022
	Bystyret	31.03.2022

Handlingsplan for å oppfylle rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne i Bodø kommune

Kommunedirektørens forslag til innstilling

Saken tas til orientering.

Bakgrunnen for at saken fremmes til politisk behandling

Den 23. april 2019 arrangerte rådet for mennesker med funksjonsnedsettelser i Bodø kommune en åpen temadag rundt de forente nasjonenes (FN) konvensjon om rettighetene for personer med funksjonsnedsettelse (CRPD).

I forbindelse med denne temadagen ble administrasjonen bedt om å redegjøre for hvordan CRPD blir fulgt opp i Bodø kommune. Det ble koordinert et samarbeid på tvers av alle avdelinger i Bodø kommune for å kunne besvare forespørselen på best mulig måte. I tillegg til et felles foredrag på temadagen ble det utarbeidet en kortfattet skriftlig orientering. Denne har potensialet til å kunne brukes som utgangspunkt for et framtidig arbeidsdokument (handlingsplan) etter temadagen, slik at en framtidig utvikling rundt CRPD kan dokumenteres.

Dokumentet tar ikke stilling til alle artikler i FN-konvensjonen, men er bygd opp etter programmet til temadagen og fagområdene i Bodø kommune. Det viser tilstand, utfordringer og hva som bør gjøres for å bringe situasjonen i kommunen mer i tråd med konvensjonen.

Med utgangspunkt i verbal 10 til Handlings- og økonomiplanen 2022-2025 legges det herved frem en sak om hvordan Bodø kommune vil følge opp Bystyrets bestilling om en handlingsplan for å oppfylle CRPD i Bodø kommune.

Saksopplysninger

Konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne ble vedtatt av FNs generalforsamling i 2006 og trådte i kraft i 2008. Norge ratifiserte konvensjonen i 2013. Med dette er Norge forpliktet til å følge den.

Konvensjonens hovedformål er å sikre personer med nedsatt funksjonsevne like muligheter til å realisere sine menneskerettigheter, samt å bygge ned hindre som vanskeliggjør dette. Videre skal

konvensjonen fremme, verne om, og sikre mennesker med nedsatt funksjonsevne full og likeverdig rett til å nyte alle menneskerettigheter og grunnleggende friheter, og å fremme respekten for deres iboende verdighet.

Konvensjonen er per dags dato ikke blitt norsk lov som sådan, men ble i stedet innarbeidet i det norske lovverket via transformasjon av eksisterende lovgivning.

CRPD er flere ganger blitt tatt opp i Stortinget. Bakgrunnen for dette er at flere har tatt til orde for at konvensjonen skulle inkorporeres i menneskerettighetsloven og ha forrang dersom det er motstrid mellom CRPD og norsk lov. Senest 9. mars 2021 stemte Stortinget imot å inkorporere CRPD i norsk lov.

Vurderinger

Kommunedirektøren setter fokus på temaet og viser til at det krever tverrsektoriell samhandling og forankring i organisasjonen for å lykkes. Planarbeidet vil kreve ressurser fra alle avdelinger i kommunen. Som et første ledd i arbeidet vil kommunedirektøren revitalisere arbeidsgruppen som har bidratt til temadagen i 2019. Arbeidsgruppen vil i henhold til verbal 10 til handlings- og økonomiplanen 2022-2025 utarbeide en handlingsplan for å oppfylle CRPD i Bodø kommune. Videre vil det bli belyst hvordan plandokumentets handlingsdel skal rapporteres til bystyret, hvordan eventuelle revisjoner eller rulleringer skal foregå, og hvordan planen skal forholde seg til kommunens planstrategi. Mulige driftsmessige og økonomiske konsekvenser vil bli vurdert opp mot handlings- og økonomiplanen.

Konklusjon og anbefaling

Kommunedirektøren vil fremme en sak der planforslag og handlingsdel om CRPD legges fram for bystyret. Saken vil omtale hvordan eventuelle revisjoner eller rulleringer skal foregå, og hvordan planen skal forholde seg til kommunens planstrategi. Mulige driftsmessige og økonomiske konsekvenser vil bli innarbeidet i handlings- og økonomiplanen.

Kjell Hugvik
Kommunedirektør

Knut Andreas Hernes
Avdelingsdirektør

Saksbehandler: Marcus Zweiniger,
Landskapsarkitekt MNLA

Trykte vedlegg:

Ingen.

Bærekraftsmål

	Arbeidet vil bidra til å sikre en inkluderende samfunnsutvikling i samsvar med nasjonal lovgivning og internasjonale avtaler, og fremme ikke-diskriminerende politikk på alle nivåer.
---	---

Planarbeidet vil kreve **ressurser fra alle avdelinger** i kommunen. Som et første ledd i arbeidet vil kommunedirektøren revitalisere arbeidsgruppen som har bidratt til temadagen i 2019. **Arbeidsgruppen vil i henhold til verbal 10 til handlings- og økonomiplanen 2022-2025 utarbeide en handlingsplan for å oppfylle CRPD i Bodø kommune.** Videre vil det bli belyst hvordan plandokumentets handlingsdel skal rapporteres til bystyret, hvordan eventuelle revisjoner eller rullinger skal foregå, og hvordan planen skal forholde seg til kommunens planstrategi. **Mulige driftsmessige og økonomiske konsekvenser vil bli vurdert opp mot handlings- og økonomiplanen.**

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
22/6	Bodø ungdomsråd	11.03.2022
22/7	Råd for personer med funksjonsnedsettelse	11.03.2022
22/3	Samfunnsutvalget	16.03.2022
22/44	Bystyret	31.03.2022

Handlingsplan for å oppfylle rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne i Bodø kommune

Bystyrets behandling i møte den 31.03.2022:

Votering

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Innhold

1. Bakgrunn
  2. Politisk forankring
  - 3. Administrasjonen**
  4. Arbeidsform og verktøy
  5. Framdrift
  6. Forventete konsekvenser
-

KOMMUNEDIREKTØR

Kjell Hugvik

ADMINISTRASJONSAVDELINGEN

Assisterende Kommunedirektør **Anna Welle**

ØKONOMI- OG FINANSAVDELINGEN (ØF)

Avdelingsdirektør ØF **Kornelija Rasic**

OPPVEKST- OG KULTURAVDELINGEN (OK)

Avdelingsdirektør OK **Elin Eidsvik**

HELSE- OG OMSORGSVDELINGEN (HO)

Avdelingsdirektør HO **Arne Myrland**

TEKNISK AVDELING (TA)

Avdelingsdirektør TA **Knut Hernes**

NÆRINGS- OG UTVIKLINGSAVDELINGEN (NU)

Avdelingsdirektør NU **Thor Arne Tobiassen (konst)**

UTBYGGINGS- OG EIENDOMSAVDELINGEN (UE)

Avdelingsdirektør UE **Roger Jenssen (konst)**

Avdeling	Navn	Epost
Teknisk avdeling (TA)	Marcus Zweiniger	zwemar@bodo.kommune.no
Utbygging og eiendom (UE)	Sissel Olga Pettersen	Sissel.Olga.Pettersen@bodo.kommune.no
Utbygging og eiendom (UE)	Pia-Helen Pedersen	Pia-Helen.Pedersen@bodo.kommune.no
NAV	Cathrine Jenssen- Tvervik,	Cathrine.Jenssen-Tvervik@nav.no
Næring og utvikling (NU)	Merethe Wie Sandbakk	mws@bodo.kommune.no
Helse og omsorg (HO)	Mona Karlsen	mona.karlsen@bodo.kommune.no
Administrasjonsavdelingen	Hilde Ingebrigtsen	Hilde.Ingebrigtsen3@bodo.kommune.no
Økonomi og finansavdelingen (ØF)		Ny leder for økonomikontoret, tiltrer stillingen 22. september
Oppvekst og kulturavdelingen (OK)	Kristin Schjenken Andersen	Kristin.Schjenken.Andersen@bodo.kommune.no

Innhold

1. Bakgrunn
  2. Politisk forankring
  3. Administrasjonen
  - 4. Arbeidsform og verktøy**
  5. Framdrift
  6. Forventete konsekvenser
-

◀ Tilbake til mine planer

Handlingsplan for å sikre rettigheter til personer med fu

Gå til: [Utarbeide plan](#) | [Klargjør forhåndsvisning...](#) | [Innstillinger](#) | [Struktur](#) | [Informasjon](#)

Innhold:

1 Forord

2 Visjon ⓘ

2.1 Strategi ⓘ

2.1.1 Strategi

3 Handlingsdelen ⓘ

3.1 Tiltak

3.2 Tiltak med økonomi

<< Skjul meny

FRAMSIKT

“Utarbeid planer i vårt skybaserte verktøy for planlegging og virksomhetsstyring og få den røde tråden i planarbeidet.”

“Kommunale planer er «starten på den røde tråden» og kan fint brukes alene. Samtidig gir bruk av flere av Framsikts moduler en unik mulighet for å skape helhet i plan- og styringssystemet.”

KAPITLER

Formål

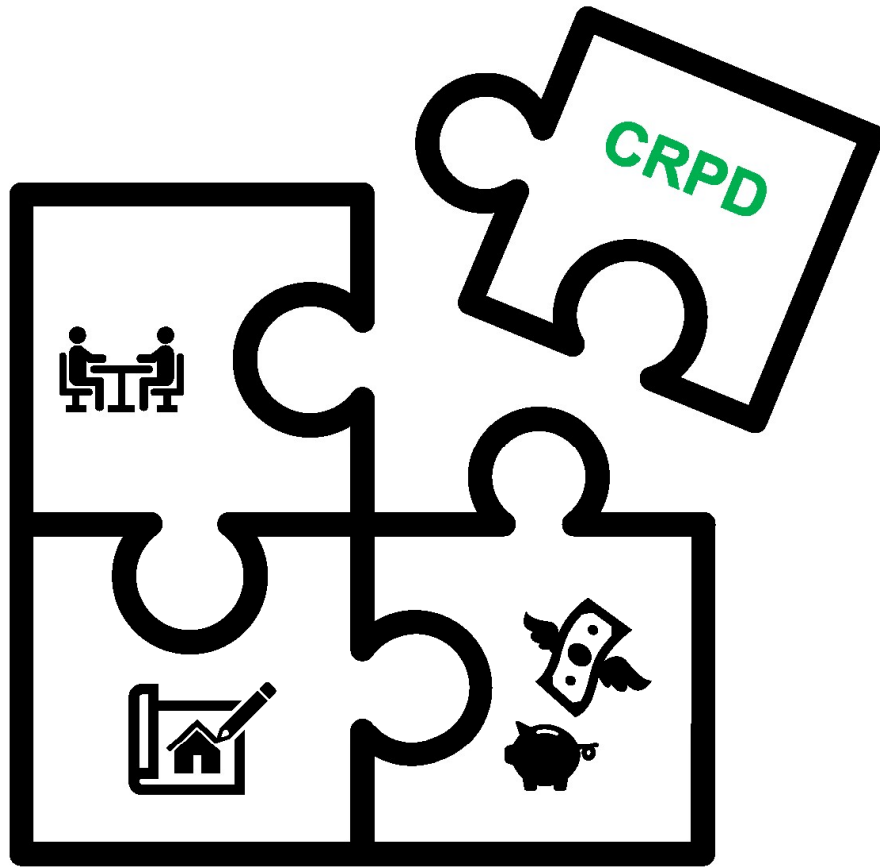
Visjon - Bodø 2033

Tre hovedmål

Åtte satsingsområder

Innhold

1. Bakgrunn
  2. Politisk forankring
  3. Administrasjonen
  4. Arbeidsform og verktøy
  - 5. Framdrift**
  6. Forventete konsekvenser
-

Handlingsplan er planlagt
vedtatt i Bystyret i løpet av
første halvår 2023.

Innhold

1. Bakgrunn
  2. Politisk forankring
  3. Administrasjonen
  4. Arbeidsform og verktøy
  5. Framdrift
  6. Forventete konsekvenser
-

planen skal romme seg av kommunens planstrategi. Mange arbeidslige og økonomiske konsekvenser vil bli innarbeidet i handlings- og økonomiplanen.

Kjell Hugvik
Kommunedirektør

Knut Andreas Hernes
Avdelingsdirektør

Saksbehandler: Marcus Zweiniger,
Landskapsarkitekt MNLA

Trykte vedlegg:

Ingen.

Bærekraftsmål

 <p>16 FRED OG RETTFERDIGHET</p>	<p>Arbeidet vil bidra til å sikre en inkluderende samfunnsutvikling i samsvar med nasjonal lovgivning og internasjonale avtaler, og fremme ikke-diskriminerende politikk på alle nivåer.</p>
--	--